Republica Moldova
or. Călărași, str. Alexandru cel Bun, 153

Dosarul nr. 5r-59/2023
PIGD nr. 4-23071300-48-5r-18052023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

01 noiembrie 2023 or. Călărași

Judecătoria Strășeni
sediul Călărași

Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul – Bolocan Elena,
Grefierul – Gavrilița Cristina,

Cu participarea: Contestatarului, persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Costin Nicolae,
Apărătorului ales de către contestatar, avocatul Ivasiutic Mariana,
Agentului constatator, șef direcție IPM Călărași, Ghilan Veniamin,
Fiind explicate participanților la proces drepturile și obligațiile procedurale prevăzute de art. 384, 385 Cod contravențional al Republicii Moldova,

Examinând în **şedinţă de judecată publică în limba de stat în procedura de examinare a contestațiilor în conformitate cu art. 448 CC** contestația înaintată de către Costin Nicolae împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator Inspectoratul pentru Protecția Mediului IPM Călărași nr. 023821 din 21 martie 2023, în temeiul cărora Costin Nicolae, născut la *****, IDNP *****, a fost tras la răspundere și sancționat în conformitate cu art. 122 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova, –

Termen de judecare a contestației: începând cu 18 mai 2023 – 01 noiembrie 2023, în conformitate cu art. 454 din Codul contravențional al Republicii Moldova, luând în considerație măsurile întreprinse în vederea respectării procedurii legale de citare, termenul de prezentare și cercetare a probelor în cadrul cercetării judecătorești (având în vedere inclusiv aflarea judecătorului în concediu anual de odihnă în perioada 03 iulie 2023 – 31 iulie 2023)

C o n s t a t ă:

I. Partea descriptivă: În temeiul procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator Inspectoratul pentru Protecția Mediului IPM Călărași nr. 023821 din 21 martie 2023, Costin Nicolae, născut la *****, IDNP *****, a fost tras la răspundere și sancționat în conformitate cu art. 122 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova cu amendă în mărime de 100 unități convenționale echivalentul sumei de 1000 (una mie) lei.

Conform procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator, Costin Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 122 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova, tăierea ilegală a arborilor şi arbuştilor, pentru faptul că: ”Costin Nicolae, la 21 martie 2023, aproximativ ora 11:00, în urma inspectării în extravilanul s. Tuzara, r-nul Călărași, a

fost depistat în fondul forestier al Ocolului silvic Călărași în parcela 119, de unde a tăiat ilicit 2 arbori cu diametrul de 12,16cm cu volumul masei lemnoase de 0,086 m/3. Totodată de pe ternul alăturat fondului forestier ce aparţine Primăriei comunei Tuzara, r-nul Călăraşi a defrişat 11 arbori de specia cireş, 9 arbori de specia prun şi un arbore de specia păr cu diametrul cuprins între 8-28 cm, cu volumul masei lemnoase de 2,212 m/3, astfel, aducând mediului înconjurător un prejudiciu total în mărime de 932, 4 lei, încălcând prevederile art. 40 din Legea privind protecția mediului înconjurător nr. 1515 din 16 iunie 1993.

II. Contestația înaintată în temeiul art. 448 Cod contravențional al RM:

În data de 16 mai 2023 persoana în privința căreia a fost pornit procesul, Costin Nicolae, a depus contestație împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator Inspectoratul pentru Protecția Mediului IPM Călărași nr. 023821 din 21 martie 2023, în temeiul cărora Costin Nicolae, născut la *****, IDNP *****, a fost tras la răspundere și sancționat în conformitate cu art. 122 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova.

Prin prisma prevederilor art. 448 CC, afirmă că, a recepționat copia procesului-verbal contravenţional nr. 023818 din data de 21.04.2023, prin intermediul Oficiului Poştal la data de 28.04.2023 ora 20:30, respectiv consideră prezenta contestaţie ca fiind depusă în termen, la data de 12.05.2023.

În motivarea contestației, invocă că, procesul-verbal nr. 023821 din 21.03.2023 şi decizia agentului constatator, Coşeru Vădim, Inspectoratul pentru Protecţia mediului, Subdiviziunea Călăraşi îl consideră neîntemeiat, fiind emise cu încălcarea normelor procesuale şi material contravenţionale.

Prin prisma prevederilor art. 10, 122 alin. (1), 442, 443 și art. 445 Cod contravențional, Hotărârii Curţii Constituţionale nr. 32 din 29 noiembrie 2018, art. 461 alin. (1) și (2) din Codul contravenţional, cu referire la speţă, invocă că la etapa pornirii procesului contravenţional a fost încălcat fundamental procedura de examinare a cauzei contravenţionale şi anume, prin faptul că Costin Nicolae nu a fost audiat şi declaraţiile sale nu au fost consemnate într-un eventual proces-verbal de audiere, încât nu i-a fost atribuită nicio calitate procesuală, în conformitate cu prevederile art. 384 CC, potrivit cărora persoanei bănuite de comiterea unei contravenţiei urmează a-i fi explicat dreptul la apărare, să primească informaţie scrisă şi explicarea drepturilor sale, să i se ofere posibilitatea să fie audiat în prezenţa unui apărător, să depune acte şi înscrisuri, să rezinte probe în apărarea sa, să facă obiecţii împotriva acţiunilor agentului constatator şi să ceară consemnarea obieciilor sale în procesul-verbal.

Consideră că agentul constatator, contrar prevederilor Codului Contraveţional şi în mod special a prevederilor art. 443 alin.(l) lit. d), e) Cod contravenţional al RM a intentat un proces contravenţional, a examinat superficial, cu încălcarea normelor contravenţionale şi fără respectarea drepturilor făptuitorului.

Astfel, agentul constatator la rubrica fapta comisă fără a indica expres circumstanţele cauzei care au nemijlocită importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice; nu a descris care sunt indicii calificativi ale elementelor constitutive ale contravenţiei imputate, or. legiuitorul prevede drept contravenţie anume faptul tăierii ilegală sau vătămarea arborilor şi arbuştilor până la gradul de încetare a creşterii lor ori vătămarea arborilor şi arbuştilor care nu întrerupe creşterea

lor, în temeiul căror probe s-a constatat că Costin Nicolae ar fi tăiat ilegal, atâta timp cât teritoriul de pe care au fost tăiaţi copacii este teritoriu care îi apratine cu drept de proprietate tatalui său şi nicidecum adminsitraţiei publice locale şi cu atît mai mult nu fac parte din parcela Ocolului Silvic.

Agentul constatator s-a limitat la transcrierea normei contravenţionale şi nu a descris semnele obligatorii ale presupusei contravenţii: a omis să identifice fapta contravenţională. circumstanţele cauzei care au importantă pentru stabilirea faptelor și consecinţelor lor juridice, nu a tinut cont de faptele comunicate de către Costin Nicolae că este un teritoriu privat, nu a ținut cont de faptul că ultimul a arătat hotarul terenului său și că taierea pomilor a avut loc nemijlocit de pe teritoriul care aparţine cu drept de proprietate privată tatălui său, agentul constatot a ezitat măcar să audieze reprezentantul Administraţiei Publice Locale, inginerul cadastral care ar fi putut confirma circumstanţele respective.

Deasemenea apărarea constată incertitudini si neclarităţi în contextul în care procesul-verbal contravenţional contestat indică asupra unui preuspus prejudiciu material în sumă de 932.4 lei, iar actul anexat privind calcularea prejudiciului în general indică asupra sumei de 846.00 lei și se referă la Costin Dumitru, rezultând că este parte componentă a unui alt proces-verbal contravenţional și anume sub nr. 023809 din aceiaşi dată, neclarităţi dubioase în privinţa legalităţii actelor constatate.

La fel, consideră neclar și dubios faptul întocmirii procesului verbal contestat nr. 023818 din 21.03.2023, care indică ora 11:20 fiind întocmit și un alt proces verba contravenţional la ora 11:00 sub nr.023821, deşi legiuitorul prevede necesitatea înregistrării fiecărei contravenţii și proces-verbal contravenţional în registrul de rigoare cu respectarea ordinii consecutivităţii.

În contextul nulităţii actelor procedurale care au stat la baza pornirii procesului contravenţional şi întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie, consideră că concluziile agentului constatator nu au fost verificate în ordinea prevăzute de Lege, fapt care a determinat aprecierea subiectivă a faptelor, presupusei fapte contravenţionale fiind stabilită în mod unilateral şi arbitrar, precum şi lipsa identificării făptuitorului.

Prin prisma prevederilor art. 426, art. 425 Cod Contravenţional, invocă omisiunea agentului constatator de a cerceta complet și obiectiv circumstanțele cauzei, la materialele cauzei lipsind probele pe care se întemeiază concluziile agentului constatator.

În condiţiile în care nu a fost stabilită identitatea persoanei și tuturor circumstanţelor de fapt care au importantă pentru constatarea faptei şi primul rând regimul de proprietate a terenului de pe care se insistă că au fost tăiaţi pomii, planul geometric, actele de proprietate și alte circumstanţe importante pentru stabilirea adevărului de către agentul constatator, consideră ca fiind încălcată procedura de constatare a faptei contravenţionale și a făptuitorului.

Reieşind din principiul caracterului personal al răspunderii contravenţionale prevăzut la art. 8 din Codul contravenţional, bazându-se pe concluziile reținute în hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului pronunţată în cauaza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, art. 381, 458 CC, contestatarul consideră că agentul constatator a dat o apreciere greşită şi a aplicat eronat legea contravenţională, ţinând cont de cele relatate mai sus, or, nu a fost probată vinovăţia lui Costin Nicolae,

acţiunile acestuia nu au fost individualizate şi nu întrunesc elementele constitutive ale contravenţiei incriminate or, ultimul a tăiat pomii de pe terenul pe care îl foloseşte şi aparţine cu drept de proprietate tatălui său Costin Vasile.

Astfel, solicită anularea procesului verbal contravenţional nr. 023821 din 21 martie 2023 întocmit de agentul constatator Inspector principal, Inspectoratul pentru Protecţia mediului, Subdiviziunea Călăraşi, Vădim Coşeru cu încetarea procesul contravenţional pornit în privinţa lui Nicolae Costin în temeiul art. 122 alin. (1) Cod Contravenţional al RM din motive de nulitate a procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator și din lipsa faptei contravenționale.

III. Cercetarea judecătorească desfășurată în conformitate cu art. 448 și 457 CC:

Contestatarul, Costin Nicolae, reprezentat de către avocatul Ivasiutic Mariana, a susținut în fapt și drept contestația înaintată, solicitând admiterea cu anularea procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator Inspectoratul pentru Protecția Mediului IPM Călărași nr. 023821 din 21 martie 2023, în temeiul cărora Costin Nicolae a fost tras la răspundere și sancționat în conformitate cu art. 122 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova și încetarea procesului contravențional din motive de nulitate a procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator și din lipsa faptei contravenționale (concluziile scrise prezentate de către apărător sunt anexate la procesul verbal al ședinței de judecată).

În temeiul art. 384 și art. 457 din Codul contravențional, fiind audiat în calitate de persoană în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Costin Nicolae a declarat că, până la caz a avut conflicte cu poliția și Ocolul Silvic Călărași, în data de 11.01.2023, Ghilan Veniamin l-a înjurat față de alte persoane, din care motiv a depus o plângere pe acest caz. Cu referire la circumstanțele cauzei a declarat că, în data 21.03.2023 făcea curățenie pe terenul agricol situat in s. Tuzara, r-nul Călărași, care îi aparține, terenul este situat în extravilan și se mărginește cu pădurea. Terenurile sale sunt împrejurate de pădure. La fața locului a venit un angajat pe nume Chicu, a văzut ce face, că tăia de pe terenul său tufari, arbuști, la întrebarea acestuia, i-a răspuns că taie de pe terenul său, arătându-i hotarul care este marcat în punctul de intrare, a fost plasat drept pe hotar, cu pari de beton. Peste aproximativ o oră la față locului a venit Ghilan Veniamin și angajatul pe nume Coșeru Vadim. În momentul respectiv ferestrăul se afla pe terenul său. Aceștia au intrat pe terenul său agricol și au început să întocmească proces verbal pentru tăierea ilicită, a refuzat să semneze procesul verbal din motiv că are nevoie de un avocat care să-i apere interesele. Atunci, cineva dintre cele două persoane prezente a telefonat la serviciul „112”. La fața locului a venit sectoristul care i-a cerut să se legitimeze, i-a prezentat buletinul și a făcut declarați pe cazul respectiv.

Privitor la cele declarate de martorul Antoci Gheorghe, susține că porțiunea de drum la care s-a referit martorul, de fapt aparține acestuia (lui Costin Nicolae). A explicat că, drumul a fost efectuat de acesta nemijlocit pe terenul său și înconjoară toate terenurile agricole folosite de el pe sectoarele respective de teren. Susține că terenul se mărginește cu terenul primăriei s. Tuzara, r-nul Călărași, de la drumul efectuat până la terenul primării sunt porțiuni de aproximativ 2-3 metri distanță. Pădurea este situată la aproximativ 15 metri de terenurile sale.

A declarat că, cele două cioate de copac, la care indică agentul constatator, de fapt au fost depistate în luna ianuarie 2023, dar au fost marcate în cazul respectiv, aceste cioate au fost depistate anterior, atunci când au fost prinse niște persoane de origine romă că tăiau arbori.

Personal a explicat lui Antoci Gheorghe că arborii nu au fost tăiați de dânsul, dacă erau să fie tăiați recent, cum se explică că cioatele erau acoperite cu pământ și frunze. A fost prezent în momentul în care a fost depistat cazul în luna ianuarie a anului 2023, s-a auzit gălăgie la fața locului, precum și a văzut că poliția a intrat pe terenul său, din acest motiv s-a apropiat și a văzut ce se întâmpla.

A explicat că planul trenul nu este actualizat, drumul pe care l-a creat nu se vede pe geo-portal. Pământul primăriei, până la pădure este zonă de protecție. Pe terenul său cresc arbori, s-au înmulțit de pe terenul primăriei și al pădurii, care se învecinează pământul său.

Poliția nu l-a chemat să dea explicații, în forma în care a fost întocmit procesul verbal din 21.03.2023, nu l-a văzut. În timp ce agentul constatator întocmea procesul verbal, dânsul plecase de la fața locului și a revenit peste aproximativ 15 minute.

A declarat că, Ghilan Veniamin nu i-a prezentat acte pentru a semna. Coșeru Vadim l-a informat despre întocmirea procesului verbal, dar dânsul nu a semnat nici un act. Antoci Gheorghe nu i-a prezentat acte pentru semnare. Poliția i-a prezent acte la semnat și anume, a semnat pentru explicațiile depuse organului de poliție. A explicat că prelucrează terenurile agricole începând cu anul 2000. Până la caz nu a mai fost tras la răspundere pentru tăiere ilicită de arbori.

A declarat că, personal nu a participat la numărarea arbori la care indică agentului constatator și care aparțin administrației publică locale, cele două cioate se află la o distanță de aproximativ 20 metri de terenul său. Cioatele nu au fost marcate, nu a văzut ca acestea să fie marcate la fața locului. Nu a văzut ca poliția să efectueze cercetarea la fața locului, nu a fost invitat la cercetarea la fața locului.

Agentul constatator, șef de direcție IPM Călărași, Ghilan Veniamin, a solicitat respingerea contestației depuse de către Costin Nicolae, invocând legalitatea și temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator Inspectoratul pentru Protecția Mediului IPM Călărași nr. 023821 din 21 martie 2023, în temeiul cărora Costin Nicolae a fost tras la răspundere și sancționat în conformitate cu art. 122 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova.

În apărarea sa, invocă că, în data de 21.03.2023 în jurul orelor 11.00, a fost solicitat la fața locului de către Ocolul Silvic Călărași parcela 119, atunci când a ajuns, deja era prezent șeful ocolului silvic Chicu Victor, care în momentul respectiv stopa tăierea ilicită de către Costin Nicolae, în acest timp a ajuns și adjunctul său, Antoci Gheorghe. La fața locului s-au prezentat doi inspectori, dânsul și un alt coleg, au prezentat legitimația, iar Costin Nicolae categoric a refuzat, spunând că nu îi recunoaște ca fiind agenți constatatori și nu dorește să comunice cu aceștia, respectiv a refuzat să depună explicații cu privire la caz.

Astfel, au decis să solicite organul de poliție la fața locului, fiind înștiințat serviciul „112”. Susține că, la fața locului Costin Nicolae era cu automobilul de model „Land Rover” cu tot cu remorcă, în fâșia forestieră se afla un moto-ferestrău și un topor. Din discuția sa cu șeful ocolului, Nicolae a spus că face curățenie în fâșie,

ambii șefii i-au comunicat că a încălcat hotarele și că a tăiat 2 copaci de frasin de pe terenul primăriei. Văzând că i se face observație, Nicolae a urcat în mașină și a plecat de la fața locului. În jur de 20-30 min la fața locului a venit reprezentantul IP Călărași. În acest timp Nicolae Costin a revenit, fără remorcă și fără topor. În prezența lui Costin Nicolae și a lui Antoci Gheorghe s-a efectuat examinarea la față locului, unde s-au numărat 21 de cioturi de arbori tăiați din fondul forestier al primăriei. Costin Nicolae a refuzat să semneze actele întocmite în privința sa. Fișa de evaluare a masei lemnoase, anexată la f.d.19, și procesul verbal privind aprecierea prejudiciului cauzat fondului forestier întocmit de Antoci Gheorghe, stabilește prejudiciul cauzat. În prezența lui Costin Nicolae a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție, iar Nicolae Costin a refuzat să semneze din motiv că nu recunoaște împuternicirile sale. Atunci s-a indicat în procesul verbal, a fost semnat de către aceștia, fiind expediat în adresa lui Costin Nicolae prin intermediul oficiului poștal. În raport cu procesul verbal de cercetare la fața locului întocmit de organul poliției, nu a fost efectuată și întocmit un alt proces verbal de cercetare la fața locului, din acest motiv a apelat serviciul „112”.

A explicat că, în gestiunea fondului forestier este însemnat fiecare arbore, în acest scop au fost ridicate hărțile ocolului silvic, dar nu a anexat aceste acte. Conform prevederilor legislației în vigoare, pentru a tăia arbori, persoana trebuia să dețină autorizație.

În acest proces a fost utilizat și datele de pe geo-portal, deoarece la fața locului nu era clar. Fapta încriminată lui Costin Nicolae este tăierea ilicită din fondul forestier și din afara fondului forestier. Obiectul material îl constituie arborii din fondul forestier, privitor la speciile de arbori indicați în procesul verbal cu privire la contravenție, nemijlocit cireșul face parte din fondul forestier.

În ceea ce privește înscrisul anexat la f. d. 17, susține că a fost admisă o eroare, de către inspector fiind modificat numărul actului la care se referea. Se incriminează lui Costin Nicolae tăierea a 2 copaci de frasin. Datele cadastrale cu privire la terenurile pe care s-a efectuat cercetarea la fața locului, nu au fost indicate în procesul verbal cu privire la contravenție, deoarece nu există o practică în această privință. Pozele anexate la dosar, au fost efectuate de Coșeru Vadim, agent constatator.

Arborii indicați procesul verbal cu privire la contravenție, fac parte din fondul forestier, dânșii nu răspund pentru fondul forestier gestionat de primărie, a fost cauzat prejudiciu atât primăriei, cât și ocolului silvic. În procesul documentării nu a fost atrasă Primăria, deoarece consideră că nu este necesar. Întâi de toate a fost procesul verbal de cercetare la fața locului, apoi procesul verbal cu privire la contravenție. Nu cunoaște dacă au fost și alte persoane de fața la întocmirea procesului verbal.

Martorul Antoci Gheorghe – a declarat că activează în calitate de șef adjunct al Ocolului Silvic Călărași, până la caz l-a cunoscut pe Costin Nicolae, nu sunt rude, conflicte nu au avut. În activitatea sa este responsabil de fondul forestier din Tuzara, r-nul Călărași. La data de 21 martie 2023, aproximativ ora 10:00, 10:30, a fost telefonat de șeful Ocolului Silvic Călărași, Chicu Victor, că pe parcela nr. 119 extravilanul localități Tuzara au avut loc tăieri ilicite. S-a deplasat la fața locului, când a ajuns acolo era prezent Ghilan Veniamin, Vadim Coșeru și Costin Nicolae.

Nicolae Costin era cu mașina de model Land Rover cu remorcă, erau tăiați arbori, două movile de lemne pe partea dreaptă a drumului, dar tăieturile a fost făcută pe partea stângă a drumului, a observat un ferestrău unde erau cioatele, de unde au fost tăiate lemnele, cioatele erau pe partea stângă a drumului. A verificat unde este linia de hotar între fondul forestier și primărie, linia de hotar este făcută cu vopsea roșie pe arbori, a constatat că 2 arbori de frasin cu diametrul de 2.16 m sunt tăiați din fondul forestier, arborii respectivi erau în movila de lemne depozitate pe partea dreaptă drumului, era tăietura proaspătă, au fost tăiați în aceeași zi. A măsurat cioatele și a întocmit proces verbal, Costin Nicolae a refuzat să semneze procesul verbal motivând că nu el a tăiat arborii.

În momentul în care a venit la fața locului, Nicolae Costin a refuzat să se prezinte, din motiv că nu sunt împuterniciții să verifice, din acest motiv cineva din cei prezenți a făcut apel la „112". Până la venirea poliției Costin Nicolae a plecat împreună cu remorca și mașina a luat și moto-ferestrăul, aproximativ peste 10-15 min a revenit pe jos. Când a revenit a fața locului era poliția și reprezentanții menționați supra, poliția a început să cerceteze cazul. Procesul verbal de cercetare la fața locului a fost făcut de polițe, hotarul s-a stabilit vizual, actele de constatare la fața locului nu au.

Terenul pe care se aflau lemnele, nu cunoaște cui aparține, dar bănuiește că este pământul lui Costin Nicolae. Pământul unde erau cioatele aparține, posibil, primăriei, cei doi arbori au fost tăiați din fondul forestier, de pe partea stângă a drumului. A verificat până la linia fondului forestier, personal a fost audiat de organul poliție, alte declarații nu a depus, a semnat actele îndeplinite la fața locului de poliție. Din fondul forestier mai cresc și alți arbori pe terenul alăturat, în procesul audierii sale s-a referit la 2 copaci, fiindu-i prezentat procesul verbal de audiere a martorului anexat la f. d. 13, a declarat că scrisul nu îi aparține, semnătura îi aparține. Doi arbori au fost tăiați, poate nu a fost atent la ce a scris. Șeful de Ocol, șeful adjunct, agentul constatator, maistrul trebuie să întocmească procesul verbal, Inspectoratul pentru Protecție Mediului, pe faptul tăierii ilicite. Ocolul silvic întocmește proces verbal, măsoară în natură cioatele, stabilesc prejudiciul conform Codului Silvic, după care procesul verbal se înregistrează la ocolul silvic, un exemplar se transmite la Inspectoratul pentru Protecție Mediului, concretizează că întocmește proces-verbal de apreciere a prejudiciului, de constatare nu întocmește de OS. Apreciază prejudiciul în rezultatul constatării volumului tăierilor ilicite, sine costul masei lemnoasei și prejudiciul cauzat. În procesul verbal a fost indicată specia, numărul și diametrul arborilor.

A declarat că, până la cazul respectiv, au mai fost constatate tăieri ilicite, la începutul anului 2023, efectuate în aceeași parcelă, în cauza respectivă tăierile ilicite au fost efectuate de către romi, fiind trași la răspundere. A marcat acești doi arbori cu marca specială. Rumegușul de la fața locului diferă de cel din luna ianuarie a anului 2023, precum și specia de arbori tăiați. Una dintre cioatele depistate la caz, era acoperită cu pământ. Lângă cioată era un buștean de frasin, secțiune din copac, aproximativ 2 m, secțiunea era tăiată proaspătă.

IV. Aprecierea instanței de judecată:

Analizând argumentele contestatarului prin prisma materialelor cauzei contravenționale și a probelor administrate, pe principii de legalitate, nemijlocire și

contradictorialitate în proces, instanța de judecată ajunge la concluzia că este legal și întemeiat a admite contestația înaintată de către Costin Nicolae cu anularea procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator și încetarea procesului contravențional pornit, luând în considerație argumentele menționate *infra.*

<u>În drept,</u> instanța de judecată reține că, în temeiul art. 5 alin. (1) și (2) din Codul contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale de cît în conformitate cu legea contravenţională. Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale sânt interzise.

În temeiul art. 10 din Codul contravențional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus de cît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

În temeiul art. 395 alin. (1) din Codul contravențional, instanţa judecă 1) toate cazurile cu privire la contravenţii, cu excepţia celor atribuite de prezentul cod competenţei unor alte organe, precum şi: a) cauzele contravenţionale în privinţa minorilor; b) cauzele contravenţionale prevăzute la art.61, 63–66, 316–318/1, 320, 336;

b1) cauzele contravenţionale în cadrul cărora au fost dispuse măsurile procesuale de constrîngere prevăzute la art. 432 lit. a) și e); c) cauzele contravenţionale în care agentul constatator, procurorul propun aplicarea unei sancţiuni dintre cele care urmează: - privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate; - privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii; - privarea de dreptul special; - munca neremunerată în folosul comunităţii; - arestul contravenţional; d) cauzele contravenționale în care agentul constatator, procurorul propun aplicarea unei măsuri de siguranță dintre cele care urmează: – expulzarea; – demolarea construcției neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor; – confiscarea specială; – ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport; **2) contestaţiile împotriva deciziilor autorităţilor competente să soluţioneze cauzele contravenţionale, procurorului.**

În temeiul art. 395 alin. (1/1) CPP, contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia, ori de către instanța de la locul unde îşi are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art. 394 alin. (11).

Instanța de judecată reține inclusiv jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat în cauza Ziliberberg contra Moldova din 1 februarie 2005, cererea nr. 61821/00, de referinţă în partea ce ţine de aplicabilitatea art. 6 "Dreptul la un proces echitabil" din Convenţie vis-à-vis de procesul contravenţional, reținând că, *contravenţia, în calitate de acţiune sau inacţiune ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege,* prevăzută de Codul Contravenţional, pasibilă de sancţiune contravenţională, este de competenţa "ratione materiae" a Curţii și respectiv, *sunt aplicabile aceleaşi garanţii ale dreptului la un proces echitabil*

prevăzute de art. 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În temeiul art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În temeiul art. 443 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde data (ziua, luna, anul) şi locul încheierii; calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia contravenientului, datele din buletinul lui de identitate, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; aducerea la cunoştinţa contravenientului şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; obiecţiile şi probele pe care contravenientul le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei.

În temeiul art. 445 alin. (1), (2) CC, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia**, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale** săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. **Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.**

În temeiul Hotărârii Curții Constituționale nr. 32 din 29 noiembrie 2018, a fost declarată neconstituționalitatea art. 445 și textul „și 445” din articolul 461 din Codul contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, iar până la **modificarea legii contravenționale de către Parlament, instanțele de judecată trebuie să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată.**

În temeiul art. 461 alin. (1) din Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

În temeiul art. 461 alin. (2) CC, procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) doar dacă se constată că lipsa unei

mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

În temeiul art. 440 (1) CC, co**nstatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei**, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În temeiul art. 440 alin. (2) CC, agentul constatator este sesizat prin plîngere sau denunț ori se autosesizează cînd dispune de informații suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenție fie prin constatarea faptei contravenționale.

În temeiul art. 440 alin. (3) CC, **în cel mult 15 zile de la data sesizării, agentul constatator este obligat să verifice sesizarea şi să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol.**

În temeiul art. 448 alin. (1) din Codul contravențional**, în decursul a 15 zile de la data aducerii la cunoştinţă** a faptului încheierii procesului-verbal cu privire la contravenţie, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul sînt în drept să-l conteste în instanţa de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea din care face parte agentul constatator.

În temeiul art. 448 alin. (2) și (3) din Codul contravențional, contestaţia împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator. În cel mult 3 zile de la data depunerii contestaţiei, agentul constatator expediază în instanţă contestaţia şi dosarul cauzei contravenţionale. Contestaţia suspendă executarea sancţiunii contravenţionale aplicată prin proces-verbal.

Ab initio, cu privire la termenul de depunere a contestației, ținând cont de faptul că, procesul verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator au fost emise la 21 martie 2023 și aduse la cunoștința contestatarului Costin Nicolae în data de 28 aprilie 2023, iar contestația a fost depusă de către contestatar la sediul agentului constatator la data de 16 mai 2023, nr.130 din 16 mai 2023 (a se vedea f. d. 3), instanța de judecată statuiază că **contestația a fost depusă cu respectarea termenului legal prevăzut de art. 448 Cod contravențional RM.**

În vederea elucidării circumstanțelor de fapt invocate de către contestatarul Costin Nicolae și pretinse a fi constatate de către agentul constatator, instanța de judecată, a cercetat nemijlocit, multiaspectual și detaliat probele administrate de către agentul constatator până la examinare cauzei în fond, **după cum urmează infra:**

Înștiințarea nr. 20231601040 din 21 martie 2023 – la IP Călărași, apel telefonic de la Coșeru Vadim inspector pentru protecția mediului Călărași, care a informat despre faptul că, în extravilanul s. Tuzara Călărași, are un conflict cu o persoană necunoscută;

Procesul verbal de cercetare la fața locului – efectuată de IP Călărași la 21 martie 2023, începând cu ora 12:00 și până la ora 12:20, cu participarea lui Antoci Gheorghe – examinat extravilanul fondului forestier s. ***, între parcela 119 a Ocolului Silvic Călărași Cantonul nr. 2 și Gospodăria Țărănească „Vasile Costin”,** s-a observat: pe o suprafață de 0,10ha au fost defrișați 21 copaci cu

diametrul de la 8 cm până la 28 cm, de specie cireș, prun, păr și doi arbori de frasin cu diametrul de 12 cm și 16 cm; în preajmă, pe teritoriul gospodăriei țărănești a fost incendiată în trei părți vegetația uscată și crengile de la copaci – proces verbal semnat de către OSS IP Călărași, inspector principal Luca Ion și celălalt participant Antoci Gheorghe;

Procesul verbal de audiere a martorului Antoci Gheorghe la 21 martie 2023 ora 12.12 – 12:23 – a declarat că este angajat în calitate de șef adjunct al OS Călărași, iar la 21 martie 2023 aproximativ ora 10:20 a fost telefonat de către șeful OS Călărași, Chicu Victor, care i-a comunicat că se desfășoară tăieri ilicite în preajma parcelei nr. 19 a Cantonului nr. 2 a OS Călărași. Venind la fața locului, a observat un automobil de model Range Rover cu remorcă, unde era o persoană pe nume Nicolae, acestea avea un moto-ferestrău și topor, persoana comunica cu șeful OS Călărași. În remorca automobilului nu avea lemne, iar în preajma fâșiei forestiere erau două grămezi de creangă și un copac de specie frasin, tăiați jos la pământ;

Procesul verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul, Costin Nicolae, la 21 martie 2023, ora 12.00-12:20 – a declarat că tatăl său, pe nume Costin Vasile, este administratorul GȚ „Costin Vasile" și deține terenuri agricole, dintre care un teren agricol situat în regiunea pădurii din preajma drumului ce duce spre s. Sadova. La data de 21 martie 2023 de dimineața, de unul singur, a venit pe ternul respectiv, pentru a face curățenie și anume, a tăiat tufari de la hotarul terenului, crengile și le-a ars pe teritoriul gospodăriei țărănești. Arbori de pe teritoriul pădurii sau alt loc public, dânsul nu a tăiat. Erau cu automobilul de model Range Rover în remorca căruia se aflau instrumentele de lucru;

De către agentul constatator Vadim Coșeru a fost întocmită anexă la procesul verbal cu privire la contravenție **nr. 023809 din 21 martie 2023** (a se vedea f. d. 17), în temeiul căruia se pretinde că a fost stabilit prejudiciul cauzat mediului înconjurător în urma tăierii ilegale a 21 arbori de cireș, prun și păr de către **Costin Dumitru** – astfel, având în vedere faptul că se referă la circumstanțe de fapt și drept incriminate unei persoane terțe, în cadrul procesului contravențional examinat printr-un alt proces verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată ajunge la concluzie că nu este pertinent și concludent în prezentul proces contravențional, respectiv nu poate sta la baza concluziilor agentului constatator și la baza procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator Inspectoratul pentru Protecția Mediului IPM Călărași nr. 023821 din 21 martie 2023, Costin Nicolae, născut la *****, IDNP *****, a fost tras la răspundere și sancționat în conformitate cu art. 122 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova cu amendă în mărime de 100 unități convenționale echivalentul sumei de 1000 (una mie) lei.

În temeiul procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator Inspectoratul pentru Protecția Mediului IPM Călărași nr. **023821 din 21 martie 2023, ora 11:00**, Costin Nicolae, născut la *****, IDNP *****, a fost tras la răspundere și sancționat în conformitate cu art. 122 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova cu amendă în mărime de 100 unități convenționale echivalentul sumei de 1000 (una mie) lei.

Conform procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator, Costin Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 122 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova, tăierea

ilegală a arborilor şi arbuştilor, pentru faptul că: ”Costin Nicolae, la 21 martie 2023, aproximativ ora 11:00, în urma inspectării în extravilanul s. Tuzara, r-nul Călărași, a fost depistat în fondul forestier al Ocolului silvic Călărași în parcela 119, de unde a tăiat ilicit 2 arbori cu diametrul de 12,16cm cu volumul masei lemnoase de 0,086 m/3. Totodată de pe ternul alăturat fondului forestier ce aparţine Primăriei comunei Tuzara, r-nul Călăraşi a defrişat 11 arbori de specia cireş, 9 arbori de specia prun şi un arbore de specia păr cu diametrul cuprins între 8-28 cm, cu volumul masei lemnoase de 2,212 m/3, astfel, aducând mediului înconjurător un prejudiciu total în mărime de 932, 4 lei, încălcând prevederile art. 40 din Legea privind protecția mediului înconjurător nr. 1515 din 16 iunie 1993 (a se vedea f. d. 16-16).

Instanța de judecată reține că, procesul verbal cu privire la contravenție din 21 martie 2023 a fost semnat pe fiecare pagină de agentul constatator și Antoci Gheorghe, șef adjunct la Ocolului silvic Călărași ÎSS Călărași, ultimul în calitate de martor care a semnat pentru faptul că Costin Nicolae a refuzat să semneze procesul verbal.

În drept, în conformitate cu art. 443 alin. (5) CC**, procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional şi de victimă cînd există**.

În temeiul art. 443 alin. (5) CC, **faptul a**bsenței persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție ori al **refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal și se certifică prin semnătura a cel puțin un martor, indicându-se și datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon).** În cazul imposibilității de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului și documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal, iar în temeiul alin. (6/1), **nu poate avea calitatea de martor în condițiile alin. (6) un alt agent constatator.**

Este întemeiat a reține faptul că, Antoci Gheorghe a participat în cadrul procesului contravențional în calitate de șef adjunct la Ocolului silvic Călărași ÎSS Călărași, care gestionează de fapt și drept fondul forestier în unitatea administrativ-teritorială Călărași, proprietate publică a Republicii Moldova, respectiv, reieșind din învinuirea înaintată lui Costin Nicolae, că ar fi tăiat ilicit arbori din fondul forestier, ÎSS Călărași OS Călărași deține drept de a fi recunoscut în calitate de reprezentant al victimei în procesul contravențional.

Or, în temeiul art. 387 CC, **este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenție, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.**

În același timp, se constată că, în cadrul prezentului proces contravențional, reieșind din funcția deținută, Antoci Gheorghe a efectuat și acțiune de constatare, or, în temeiul procesului verbal **nr 14. din 21 martie 2023, ora 10:40,** în OS Călărași, parcela nr. 119, șeful adjunct al OS Călărași ÎSS Călărași, cu participarea lui Chicu Vadim, cu sesizarea șefului IPM Călărași, Ghilan Veniamin, în baza apelului primit de la Chicu Victor șeful OS Călărași, în parcela nr. 119, s-a depistat că se efectua tăieri ilicite - Costin Nicolae cu moto-ferestrău și topor, automobil cu remorcă, ce a tăiat ilicit 2 arbori de frasin – act semnat de către Antoci Gheorghe, reieșind din

funcția deținută, acesta a semnat inclusiv pentru faptul că Costin Nicolae a refuzat să dea explicații;

Astfel, având în vedere prevederile normative citate supra, de interesul material și procedural deținut de OS Călărași ÎSS Călărași în calitate de gestionar al fondului forestier, de acțiunile efectuate la fața locului, instanța de judecată ajunge la concluzia că, la întocmirea procesului verbal contravențional s-a admis încălcarea drepturilor lui Costin Nicolae în ceea ce privește întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție și emiterea deciziei în lipsa persoanei, după, caz, în ceea ce privește momentul și motivele refuzului persoanei de a semna actele contestate, inclusiv în contextul în care acesta a invocat dreptul la apărare.

Or, în temeiul art. 378 CC, în procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod.

În același timp, la materialele cauzei contravenționale au fost anexate copii de pe imagini fotografice (a se vedea f. d. 20-25) – efectuate la 21 martie 2023 în temeiul cărora se pretinde că au fost efectuate în privința terenului pe care au avut loc tăieri ilicite – context în care agentul constatator nu a fost întocmit acte de constatare, nu a întocmit proces verbal de examinare și recunoașterea în calitate de mijloace materiale de probă în procesul contravențional;

În drept material, este întemeiat a reține că, în conformitate cu art. 40 din Legea nr. 1515 din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător, este interzisă şi se sancționează, conform legii, vătămarea sau tăierea arborilor, a altor tipuri de vegetație din fondul forestier și din afara fondului forestier fără autorizația eliberată de Agenția de Mediu în conformitate cu prevederile Legii regnului vegetal nr. 239/2007.

În temeiul art. 122 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova, **tăierea ilegală sau vătămarea arborilor şi arbuştilor pînă la gradul de încetare a creşterii lor ori vătămarea arborilor şi arbuştilor care nu întrerupe creşterea lor,** se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Astfel, raportând circumstanțele de fapt la normele de drept reținute supra, prin prisma art. 440, 443 și art. 458 alin. (1) CC, care reglementează că, examinând cauza, instanţa de judecată este obligată să verifice respectarea procedurii legale de constatare și examinare a cauzei contravenționale de către agentul constatator și alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, instanța de judecată constată că, contrar prevederilor art. 443 din Codul contravențional, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție, agentul constatator a omis să respecte procedura de constatare a faptei contravenționale incriminate și prevăzute de art. 122 alin. (1) Cod contravențional, și respectiv, de examinare a cauzei contravenționale.

Ținând cont de statuările reținute supra, reieșind din analiza și aprecierea probelor administrate în proces, instanța de judecată consideră că agentul constatator **a omis să identifice în afara oricărui dubiu rezonabil fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube**

cauzate de contravenţie, încadrând fapta în mod arbitrar în temeiul art. 122 alin. (1) CC bazându-se în mod unilateral pe procesul verbal de cercetare la fața locului cu participarea lui Antoci Gheorghe, angajat al ÎSS Călărași, respectiv de către o persoană care nu poate fi obiectivă și imparțială în raport cu acțiunile și inacțiunilor lui Costin Nicolae la fața locului și în privința pretinsului refuz al persoanei la întocmirea procesului verbal de cercetare la fața locului, în circumstanțele în care circumstanțele de fapt contradictorii nu au fost elucidate prin acțiuni suplimentare a verificare și stabilire a adevărului în procesul contravențional.

În acest sens, este întemeiat a reține că, în conformitate cu principiul dreptății prevăzut la art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Astfel, reieșind din principiul caracterului personal al răspunderii contravenţionale prevăzut la art. 8 din Codul contravențional, persoana este supusă răspunderii contravenționale numai pentru **fapte săvîrşite cu vinovăţie şi numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.**

Ori, autoritatea care constată fapta prejudiciabilă, subiectul contravenției și alte elemente importante pentru justa soluționare a cauzei, este obligată să-și întemeieze hotărârea de examinare a cauzei cu concursul analizei faptului dacă este justificată, „în afara oricăror dubii rezonabile” (a se vedea hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului pronunţată în cauza *Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978*), context în care instanța de judecată consideră că agentul constatator nu a întreprins măsuri eficiente întru constatarea contravenției printr-un proces verbal cu privire la contravenție care să identifice în afara oricărui dubiu sau interpretare **fapta prejudiciabilă, urmările prejudiciabile, subiectul contravenției şi respectiv, vinovăția persoanei în comiterea faptei incriminate**.

În acest context, este întemeiat reține că, agentul constatator a omis să efectueze cercetarea la fața locului cu întocmirea procesului verbal de consemnare a acțiunilor efectuate la fața locului în prezența persoanei bănuite de comiterea contravenției respective și de a verifica circumstanțele declarate de către Costin Nicolae în ceea ce privește acțiunile sale efectuate pe teritoriul proprietate privată a unei rude apropiate, folosit în activitatea agricolă de către contestatar, natura arborilor și localizarea arborilor, arbuștilor tăiați la fața locului, hotarul terenurilor învecinate și dreptul de gestionare a fondului forestier de ÎSS Călărași, respectiv terenurile proprietate publică și tot ce crește pe aceste terenuri gestionate de administrația publică locală a comunei Tuzara, r-nul Călărași, omițând să stabilească în afara oricărui dubiu rezonabil locul faptei contravenționale și identitatea făptuitorului, care nu au fost verificate și elucidate suplimentar, în vederea stabilirii corecte, obiective și complete a circumstanțelor importante pentru constatarea faptei și examinarea cauzei contravenționale.

În acest context, instanța de judecată consideră vădit nefondate argumentele agentului constatator privitor la faptul că ar fi fost efectuată cercetarea la fața locului de către organul poliției în calitate de agent constatator, ca fiind întemeiat pe interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept.

În temeiul art. 440 alin. (5) și (6) CC, dacă la depistarea sau la examinarea cazului contravenţional se stabileşte competenţa unei alte autorităţi abilitate să constate contravenția sau să examineze cauza contravențională, procesul-verbal cu privire la contravenţie şi materialele acumulate se remit în aceeaşi zi conform competenţei. La solicitarea unor alţi agenţi constatatori, angajatul cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne este obligat să le acorde ajutor la constatarea contravenţiei.

În acest context, este întemeiat a reține că, în temeiul **art. 426 alin. (1) coroborat cu prevederile art. 425 și art. 442 din Codul contravențional,** în scopul descoperirii urmelor contravenţiei, corpurilor delicte şi pentru a stabili circumstanţele contravenţiei ori alte circumstanţe care au importanţă pentru justa soluţionare a cauzei, **agentul constatator efectuează cercetarea la faţa locului (a terenului, încăperilor, obiectelor, documentelor, animalelor, cadavrelor umane sau de animale),** fiind întemeiat a reține că, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, iar procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, care lipsesc în prezentul proces.

Instanța de judecată constată caracterul vădit nefondat al argumentelor agentului constatator, fiind combătute nemijlocit prin materialele cauzei, or, procesul verbal de cercetare la fața locului – efectuată de IP Călărași la 21 martie 2023, începând cu ora 12:00 și până la ora 12:20, cu participarea lui Antoci Gheorghe și în lipsa celorlalți participanți declarați nemijlocit de către agentul constatator, Costin Nicolae, Coșeru Vadim, Chicu Victor, Ghilan Veniamin.

Este întemeiat a reține că, a fost „examinat extravilanul fondului forestier s. ***, între parcela 119 a Ocolului Silvic Călărași Cantonul nr. 2 și Gospodăria Țărănească „Vasile Costin”,** s-a observat: pe o suprafață de 0,10ha au fost defrișați 21 copaci cu diametrul de la 8 cm până la 28 cm, de specie cireș, prun, păr și doi arbori de frasin cu diametrul de 12 cm și 16 cm; în preajmă, pe teritoriul gospodăriei țărănești a fost incendiată în trei părți vegetația uscată și crengile de la copaci – proces verbal semnat de către OSS IP Călărași, inspector principal Luca Ion și celălalt participant Antoci Gheorghe, fapte în privința cărora la materialele cauzei civile lipsesc probele admisibile, pertinente și concludente care să confirme utilizarea mijloacelor tehnico-științifice și fixarea urmelor cu aparatul foto, ridicarea și examinarea, după caz, recunoașterea în calitate de mijloace materiale de probe și corpuri delicte.

Conform procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator, Costin Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 122 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova, tăierea ilegală a arborilor şi arbuştilor, pentru faptul că: ”Costin Nicolae, la 21 martie 2023, aproximativ ora 11:00, în urma inspectării în extravilanul s. Tuzara, r-nul Călărași, a fost depistat în fondul forestier al Ocolului silvic Călărași în parcela 119, de unde a tăiat ilicit 2 arbori cu diametrul de 12,16cm cu volumul masei lemnoase de 0,086 m/3. Totodată de pe ternul alăturat fondului forestier ce aparţine Primăriei comunei Tuzara, r-nul Călăraşi a defrişat 11 arbori de specia cireş, 9 arbori de specia prun şi un arbore de specia păr cu diametrul cuprins între 8-28 cm, cu volumul masei lemnoase de 2,212 m/3, astfel, aducând mediului înconjurător un prejudiciu total în

mărime de 932, 4 lei – fapte constatate în mod arbitrar deoarece fondul forestier și terenurile proprietate publică gestionate de APL Tuzara nu au fost au fost identificate prin număr cadastral, situare exactă, drept de gestiune și proprietate: terenul pe care se presupune că au avut loc tăieri ilicite în raport cu terenurile învecinate, terenuri agricole, aflate în posesia și folosința lui Costin Nicolae și pe care ultimul pretinde că a dispus în mod liber de dreptul de a se folosi de arborii, arbuștii, plantele care cresc pe terenul cu destinație agricolă.

În același timp, se constată că, prin prisma prevederilor art. 387 CC, reieșind din natura contravenției incriminate în partea arborilor pretinși a fi tăiați ilicit de pe terenul proprietate publică gestionată de APL Tuzara, r-nul Strășeni, agentul constatator a omis să înștiințeze autoritatea competentă să reprezinte interesele administrației publice locale, care să întocmească act de constatare, să prezinte actele de proprietate deținute, de delimitare a terenurilor proprietate publică, după caz, să depună plângere privitor la presupusa pagubă cauzată și să depună declarații în procesul contravențional.

În același context, se constată că argumentele agentului constatator cu privire la ordinea de efectuare a actelor de constatare sunt vădit nefondate și confirmă declarațiile lui Costin Nicolae și concluziile instanței de judecată cu privire la caracterul unilateral și incomplet al cercetării la fața locului, or, procesul verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator Inspectoratul pentru Protecția Mediului IPM Călărași nr. **023821 au fost întocmite la 21 martie 2023, ora 11:00**, adică până la efectuarea cercetării la fața locului **la 21 martie 2023, începând cu ora 12:00 și până la ora 12:20,** fapt care rezultă inclusiv din conținutul înștiințării la organul de poliție la 21 martie 2023**, ora 11:10 (f. d. 12).**

Având în vedere faptul că procesul verbal cu privire la contravențional și decizia agentului constatator de tragere la răspundere contravențională nu pot fi bazate pe presupuneri care nu au fost confirmate în procesul contravențional prin probe pertinente și concludente, instanța de judecată respinge argumentele acuzării ca fiind nefondate, or, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, întru stabilirea adevărului în proces.

În acest sens, se constată că, deși persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional a indicat direct la existența circumstanțelor de drept în care își exercită dreptul de posesie și folosință a terenului agricol proprietate privată (contractul de vânzare – cumpărare a bunului imobil – drept înregistrat la 17 august 2004 - f. d. 42) și faptul creării căii de acces (drum) pe terenul respectiv, situat până la hotarul cu pădurea și proprietatea publică a APL Tuzara, r-nul Călărași, iar agentul constatator nemijlocit recunoaște și declară că nu au fost identificate prin acte de constatare hotarele, fiind indicați ca fiind tăiați arbori cu regim juridic distinct de protecție, aceste neclarități și neconcordanțe nu au fost verificate obiectiv de către agentul constatator până la întocmirea procesului verbal și emiterea deciziei de sancționare.

Astfel, în temeiul procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator Inspectoratul pentru Protecția Mediului IPM Călărași nr. 023821 din 21 martie 2023, ținând cont de circumstanțele de fapt statuate supra, Costin Nicolae, născut la *****, IDNP *****, a fost tras la răspundere și sancționat

în conformitate cu art. 122 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova, **în mod arbitrar și în rezultatul unei anchete ineficiente.**

În rest, având în vedere caracterul contradictoriu și vădit nefondat al concluziilor și argumentelor agentului constatator, instanţa de judecată consideră că nu este necesar să răspundă la fiecare în parte, acestea fiind vădit neîntemeiate şi inadmisibile, ori, în sensul jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului obligă, inter alia, instanţele naţionale să examineze adecvat declarațiile, argumentele şi probele, cu toate acestea, deşi articolul 6 § 1 al Convenției obligă instanţele să-și motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanțelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea Van de Hurk v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, §§ 59 și 61, Series A nr. 288, și Burg v. France (dec.), nr. 34763/02, ECHR 2003-II). Întinderea obligaţiei de a-și motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea Ruiz Torija v. Spain și Hiro Balani v. Spain, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A și 303-B, § 29 și, respectiv, § 27; și Helle v. Finland, 19 decembrie 1997, § 55, Reports of Judgments and Decisions 1997 VIII, inclusiv hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului pronunţată în pricina Fomin v. Moldova, nr. 36755/06, § 31, 11 octombrie 2011).

În consecință, având în vedere faptul că instanța de judecată a constatat încălcarea procedurii de constatare și examinare a cauzei contravenționale, **ținând cont de obligația instanței de a înceta procesul contravențional în acest sens, se constată că instanța nu deține împuterniciri legale de a se expune asupra fondului cauzei contravenționale, respectiv vinovăției/nevinovăției persoanei.**

Astfel, având în vedere circumstanțele de fapt constatate și concluziile statuate *supra,* ținând cont de faptul că, în temeiul art. 5 alin. (1) și (2) din Codul contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională, iar interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale sînt interzise, întru respectarea principiului legalității procesului contravențional, ținând cont de faptul că agentul constatator **a încălcat procedura de constatare a faptei contravenționale și a admis în procesul contravențional erori procedurale care încalcă drepturile fundamentale ale persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional,** punând astfel la îndoială rezonabilă concluziile sale, erori care nu pot fi acoperite/confirmate de către instanța de judecată**,** și pot fi înlăturate doar prin anularea procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator cu încetarea procesului contravențional, **–**

Instanța de judecată ajunge la concluzia să admită contestația și să **anuleze procesul verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator** Inspectoratul pentru Protecția Mediului IPM Călărași nr. 023821 din 21 martie 2023, în temeiul cărora Costin Nicolae, născut la *****, IDNP *****, a fost tras la răspundere și sancționat în conformitate cu art. 122 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova, **cu încetarea procesului contravențional** – pe motiv de nulitate a procesului verbal cu privire la contravenţie și a deciziei de sancționare, în temeiul art. 5, 10, 448 și art. 461 Cod contravențional al RM.

În conformitate cu prevederile art. art. 5, 10, art. art. 443 și art. 448 Cod contravențional al Republicii Moldova, conducându-se de prevederile art. 460, art. 462 Cod contravențional al Republicii Moldova, **deliberând, instanța de judecată, –**

H o t ă r ă ș t e:

A admite contestația înaintată de către Costin Nicolae.

A **anula procesul verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator** Inspectoratul pentru Protecția Mediului IPM Călărași nr. 023821 din 21 martie 2023, în temeiul cărora Costin Nicolae, născut la *****, IDNP *****, a fost tras la răspundere și sancționat în conformitate cu art. 122 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova, **cu încetarea procesului contravențional** – pe motiv de nulitate a procesului verbal cu privire la contravenţie și a deciziei de sancționare.

Împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenţionale poate fi declarat recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărîrii judecătoreşti sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, prin intermediul Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași.

Președintele ședinței, judecător – Elena Bolocan

Prezentul act judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina web a instanței www.jst.instante.justice.md.

Republica Moldova
or. Călărași, str. Alexandru cel Bun, 153

Dosarul nr. 5r-59/2023
PIGD nr. 4-23071300-48-5r-18052023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii
D i s p o z i t i v

01 noiembrie 2023 or. Călărași

Judecătoria Strășeni
sediul Călărași

Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul – Bolocan Elena,
Grefierul – Gavrilița Cristina,
Cu participarea: Contestatarului, persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Costin Nicolae,
Apărătorului ales de către contestatar, avocatul Ivasiutic Mariana,
Agentului constatator, șef direcție IPM Călărași, Ghilan Veniamin,
Fiind explicate participanților la proces drepturile și obligațiile procedurale prevăzute de art. 384, 385 Cod contravențional al Republicii Moldova,

Examinând în **şedinţă de judecată publică în limba de stat în procedura de examinare a contestațiilor în conformitate cu art. 448 CC** contestația înaintată de către Costin Nicolae împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator Inspectoratul pentru Protecția Mediului IPM Călărași nr. 023821 din 21 martie 2023, în temeiul cărora Costin Nicolae, născut la *****, IDNP *****, a fost tras la răspundere și sancționat în conformitate cu art. 122 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova, –

Termen de judecare a contestației: începând cu 18 mai 2023 – 01 noiembrie 2023, în conformitate cu art. 454 din Codul contravențional al Republicii Moldova, luând în considerație măsurile întreprinse în vederea respectării procedurii legale de citare, termenul de prezentare și cercetare a probelor în cadrul cercetării judecătorești (având în vedere inclusiv aflarea judecătorului în concediu anual de odihnă în perioada 03 iulie 2023 – 31 iulie 2023)

În conformitate cu prevederile art. art. 5, 10, art. art. 443 și art. 448 Cod contravențional al Republicii Moldova, conducându-se de prevederile art. 460, art. 462 Cod contravențional al Republicii Moldova, **deliberând, instanța de judecată,** –

H o t ă r ă ș t e:

A admite contestația înaintată de către Costin Nicolae.

A **anula procesul verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator** Inspectoratul pentru Protecția Mediului IPM Călărași nr. 023821 din 21 martie 2023, în temeiul cărora Costin Nicolae, născut la *****, IDNP *****, a fost tras la răspundere și sancționat în conformitate cu art. 122 alin. (1) Cod

contravențional al Republicii Moldova, **cu încetarea procesului contravențional** – pe motiv de nulitate a procesului verbal cu privire la contravenţie și a deciziei de sancționare.

Împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenţionale poate fi declarat recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărîrii judecătoreşti sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, prin intermediul Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași.

Președintele ședinței, judecător – Elena Bolocan

Prezentul act judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina web a instanței www.jst.instante.justice.md.